

Standardizirani prema kompetencijama orijentirani pismeni
ispit zrelosti / ispit zrelosti te diplomski ispit

9. svibnja 2017.

Hrvatski

Komentiranje zadataka

Tema:	Blago
Naslov zadatka:	Mato Lovrak: <i>Biser</i>
Tekstna vrsta:	Interpretacija teksta
Broj riječi:	405–495
Objašnjenja uz situaciju:	–
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, naracija
Ključna izjava / Ključne izjave / Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta / polaznih tekstova:	Dan danas nam se čini da je teško naći vrijedno dijete, a čim ga pronađeš, toliko si iznenađen da ga smatraš neobičnim dragocjenim blagom ...
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Opišite ...!	Matić na odmoru; slučajan susret s dječakom na ulici; dječak živi u tom gradu; simpatičan mu je; starac ga traži i drugih dana; opet se slučajno susretnu; skoro dolazi do prometne nesreće; dječak želi pomoći starcu; Matić saznaje nešto o dječakovoj obitelji; starac bi rado razgovarao s dječakom; Matić želi nagraditi dječaka; dječak odbije; ipak ga Matić može razveseliti na kraju; odmah misli na pisanje (je li Matić sam pisac?) ...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Okarakterizirajte ...!	lako star, zgrbljen, Matić putuje ljeti na more i voli kupanje; možda to radi zbog zdravlja i navike; lako stupa u kontakt s nepoznatim dječakom, odmah ga ispituje; nije naviknut da ga nepoznata djeca pozdravljaju; otvoren; zanimaju ga drugi ljudi i njihovi životi; razmišlja o drugima; cijeni dobro ponašanje (pohvali dječaka, želi o tome pisati u knjizi dojmova); nepopustljiv u traženju malog; brižljiv (događaj s autom); može i psovati i biti strog; spreman pomoći dječaku pri radu; željan društva; nije škrt; velikodušan (sladoled, novine); sposoban radovati se sitnicama; nije prelijen da pokazuje drugima zašto se raduje; želi dijeliti svoju radost; zadovoljan kada su drugi veseli ...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Protumačite ...!	Na kraju priče Matić kaže da je našao biser u dječaku. Nije računao s time da nailazi na takvo dijete, jako je iznenađen. Kao starac možda misli da dan danas više nema dobre djece. Dječak je poseban, blago koje se ne može tako lako pronaći: ljubazan, spreman pomoći, osjećajan (žali starca), za svoju pomoć ne želi ništa zauzvrat, ne razmišlja unaprijed o prednosti ili šteti, nije sebičan, misli i na druge (djeda, staroga), naviknut je na rad, spretan u poslu, zreo, prirodan, sviđa mu se što je jak, može se zadubiti u stvari koje ga jako zanimaju tako da sve zaboravi oko sebe, ne pretvara se, iskren, ne sakriva svoje osjećaje, autentičan ...

Tema:	Blago
Naslov zadatka:	Treba li nam Dan voda?
Tekstna vrsta:	Otvoreno pismo
Broj riječi:	315–385
Objašnjenja uz situaciju:	Situacija: Pisanje otvorenog pisma povodom Dana voda Ciljana publika: Ministar i čitatelji i čitateljice
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	argumentacija, eksplikacija, rekapitulacija
Ključna izjava/ Ključne izjave/ Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta/ polaznih tekstova:	Tekst prikazuje koliko je važna voda i koliko su važne vode na svijetu. Svako živo biće treba vodu, bez nje život je nemoguć. Povodom Svjetskog dana voda tekst želi upozoriti na to da trebamo čuvati vode kako bismo Zemlja i mi mogli preživjeti.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Navedite ...!	<ul style="list-style-type: none"> ■ sa strane direktorice informacije o mjerama ministarstva ■ do sada svake se godine uspješno slavio Dan voda u školi, u budućnosti se više neće ■ ministarstvo želi štedjeti, samo na krivome mjestu ■ Dan voda je uvijek bio dobro organiziran, referati učenika i profesionalaca, izložbe, članci u školskim novinama, radionice, gledanje najnovijih filmova o vodama i samoj vodi ... ■ toga dana učenici puno uče o „blagu“ – vodi ■ motivacija za štednju vode ■ čiste vode u nekim zemljama više nema, ljudi i životinje se bore za vodu ■ zagađenje ■ već tražimo druge alternative (vodu s drugih planeta, biljke koje ne trebaju toliko vode ...) ■ ...

<p>Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite ...!</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ voda je sastavni dio tijela (važna i za kemijske reakcije u tijelu, metabolizam ...) ■ vodu pijemo (najdraže i najzdravije piće) ■ vodom (se) peremo ■ bez vode dolazi do dehidracije, smrti ■ živimo samo nekoliko dana bez nje ■ vodom kuhamo ■ biljke i životinje ne mogu živjeti bez vode ■ ne samo poljoprivredi nego i industriji potrebna je voda; voda nam pomaže u higijeni ■ regulira temperaturu u tijelu (znojenje) ■ kupamo se i plivamo u čistim vodama (jezerima, morima, rijekama) ■ turizam ■ hidroelektrana ■ grijanje ■ kad sve zemlje imaju čistu pitku vodu imamo i mir u svijetu ■ ...
<p>Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Zauzmite kritičan stav ...!</p>	<p><i>Individualna obrada, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ odluka nikako nije opravdana ni korisna ■ kratkoročno se štedi novac za taj projekt, ali dugoročno ne zato bi osvješćivanje za ovu tematiku imalo puno učinkovitijih posljedica ■ možemo se odreći puno stvari samo vode ne, nju ne možemo zamijeniti ■ apel na ministra da i nadalje omogućuje proslavu

Tema 2/Zadatak 1

Tema:	Izvan domovine
Naslov zadatka:	Jednom stranac – zauvijek stranac?
Tekstna vrsta:	Govor
Broj riječi:	360–440
Objašnjenja uz situaciju:	Situacija: Pisanje govora za natjecanje u istočnim jezicima Ciljana publika: Komisija
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	argumentacija, eksplikacija, rekapitulacija
Ključna izjava/Ključne izjave/ Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	To što živimo u nekoj drugoj zemlji od one u kojoj smo rođeni ne čini nas građanima drugoga reda i nije potrebno osjećati se manje vrijednima.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Odredite ...!	jednom stranac – zauvijek stranac; koliko je ta tvrdnja istinita; što nas čini strancima; moderan i multikulturalan način života; izbjeglice; migracija ...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Razmotrite ...!	ljudi koji ne žive u zemljama u kojima su rođeni; stranci smo svim ljudima koje ne poznajemo, bez obzira nalazili se u inozemstvu ili u svojoj matičnoj zemlji; ljudi koji nas čine nesigurnima i smanjuju naše samopouzdanje; kolege koji su ljubomorni na nas i pokušavaju nas povrijediti; početnička nesigurnost, bilo u novoj zemlji, na novom poslu ili u novom društvu ...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Apelirajte ...!	sve zavisi od onoga kako se osjećamo; prihvatiti sebe; osjećati se dobro u vlastitoj koži; samopouzdanje; ne obraćati pažnju na zlobne ljude; ne dopustiti da zlobne izjave utječu na naše osjećaje i naše raspoloženje; ne zadovoljavati se mrvicama; pokazati koliko vrijedimo; distanciranje od negativnih osoba i misli; biti svjestan svojih vrijednosti i pokazati ih ...

Tema:	Izvan domovine
Naslov zadatka:	Izbjeglice u Njemačkoj
Tekstna vrsta:	Komentar
Broj riječi:	360–440
Objašnjenja uz situaciju:	Situacija: Pisanje komentara za školske novine Ciljana publika: Čitatelji i čitateljice školskih novina
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Ključna izjava/ Ključne izjave/ Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta/ polaznih tekstova:	Zbog nedostatka kvalifikacije i jezičnog znanja problematično je integrirati izbjeglice na tržište rada u Njemačkoj.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite ...!	mnoge izbjeglice analfabeti; niska kvalifikacija; jako malo ih ima završen zanat ili fakultet ili bilo kakvo obrazovanje; nepoznavanje jezika; teško uvjeriti mlade ljude da je za njih najbolje da se školuju; radnici s niskom kvalifikacijom prvi ostanu bez posla; mnogi nemaju radne navike; mnogi prekidaju školovanje ...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Objasnite ...!	nisu dovoljno obrazovani ili uopće nisu završili bilo kakvu školu; ne mogu se sporazumijevati u svakodnevnicima, a kamoli na poslu na kojem su potrebni stručni izrazi; mnogi mladi ne vide smisao u školovanju jer tu ne zarađuju dovoljno; mnogi se osjećaju dužni slati novac kući; snalaze se privremenim poslovima umjesto da se školuju, jer tu zarađuju više, zbog minimalne satnice od 8,50 EUR; neodlučni su i mijenjaju brzo mišljenje jer drugi utječu na njih; nisu navikli na zapadnjački ritam života i sistem rada i obrazovanja; mnogi prekidaju školovanje, jer nemaju potpore ili ne misle dovoljno unaprijed, daje po Semperovu mišljenju najbolje preduvjete izbjeglicama ...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Ocijenite ...!	dualni sistem obrazovanja u pogonima i školama; mladi ljudi od 16. do 21. godine moraju pohađati strukovne škole; nadoknada koja se dobije kada se radi zanat puno manja nego kad se radi za minimalnu, zakonom propisanu satnicu; dilema – tri godine izučavati zanat ili odmah početi raditi za 8,50 EUR po satu; s jedne strane deficit kod vrlina koje su potrebne za rad kao npr. točnost, pristojnost i pouzdanost; s druge strane visoko motivirani mladi ljudi koji žele napraviti nešto od svojega života; mnogi prekidaju stručnu naobrazbu; dva ispita koje treba položiti; u slučaju da se mladi tu ne prate dovoljno i ne dobiju odgovarajuću potporu nisu uspješni i odustanu ...

<p>Moguća rješenja uz 4. smjernicu: Iznesite svoje mišljenje ...!</p>	<p><i>Individulani odgovori mogući, npr.:</i></p> <p>mogućnosti za tvrtke/društvo: ako tvrtke mogu uzeti izbjeglice na praktikantska ili naučnička mjesta smanjio bi se trenutno premali broj stručno obrazovanih radnika u Austriji; povezivanje tvrtki i izbjeglica; sajmovi;</p> <p>mogućnosti/izazovi za izbjeglice: zapošljavanje i izobrazba nude velike mogućnosti izbjeglicama jer u Njemačkoj žele napraviti nešto od života/motivacija za vraćanje u zemlje odakle su došli; znanje jezika je neophodno/nije neophodno, jer se npr. može sporazumijevati i na drugim jezicima, npr. engleskom; veća/manja potpora mladima;</p> <p>izazovi za društvo: duža/kraća izobrazba; strukovne škole potrebne/nepotrebne; podizanje/smanjenje minimalne satnice; podizanje/smanjenje naknade za izučavanje zanata; ukidanje teorije/više ili manje teorije; manje praktične obuke/više praktične obuke; djelomična kvalifikacija/potpuna kvalifikacija, eksperti; više/manje praktikantskih mjesta u firmama ...</p>
--	---

Tema:	Duh vremena
Naslov zadatka:	Zadrani u depresiji
Tekstna vrsta:	Rasprava
Broj riječi:	405–495
Objašnjenja uz situaciju:	–
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Ključna izjava/Ključne izjave/ Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Prijašnji način života je bio puno bolji, ljudi su se više družili, pomagali jedni drugima i imali manje problema iako su posjedovali manje. Današnji ljudi su većinom orijentirani materijalnim dobrima i nemaju vremena za svoje najbliže.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Prikažite ...!	Prije su se ljudi više družili, radili zajedno, poslije podne obavezno zajedno pili kavu, večerali sa susjedima, svakodnevno pravili kolače; nije bilo potrebno najaviti se; svatko je mogao doći u posjet; ljudi su prije imali manje, ali su bili sretniji; hrana nije bila toliko skupa; imali su više u svojim vrtovima; djeca su se više igrala vani ... Danas su ljudi zatvoreniji; žele svoj mir; svatko je povučen u svoj svijet i zaokupljen vlastitim problemima; hrana je skupa; manje se ljudi druže; trebaju se najaviti kad žele nekoga posjetiti, čak i svoju vlastitu djecu; svi žele imati što više novaca; svima se negdje žuri; ljudi manje komuniciraju jedni s drugima ...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite ...!	Moderna tehnologija; društvene mreže, kompjutori, televizija, pametni telefoni; teško zarađen novac; veliki izdatci; male plaće; brz tempo života ...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Razmotrite ...!	Ljudi prije nisu imali društvene mreže i više su se osobno družili i razmjenjivali iskustva; danas svatko sjedi pored drugoga držeći u ruci mobitel i komunicirajući s virtualnim prijateljima; manje su imali prije, a bili su sretniji; nisu trošili novac na gluposti, na suviše i nepotrebne stvari; danas se puno novca troši na nepotrebne stvari; na modernu tehnologiju; često se kupuju najnovije stvari, npr. mobiteli iako i stari još funkcioniraju; djeca su prije više bila vani na svježem zraku i družila se s drugom djecom; poznavala su razne igre u kojima su bila aktivna; danas samo pasivno sjede pred svojim kompjutorskim igricama, televizorima i mobitelima; zaglupljuju; moderna tehnologija je donijela i pozitivne stvari, bržu i bolju komunikaciju; mogućnost pronalaženja starih prijatelja s kojima se izgubio kontakt; tehnologija nam je uštedjela vrijeme i olakšala dolaženje do informacija za npr. školu i posao; tehnologija je olakšala, ubrzala i uljepšala svakodnevni život; omogućila nam je sklapanje novih prijateljstava s drugim nacionalnostima; razumijevanje drugih ljudi i kultura ...

Moguća rješenja uz 4. smjernicu: Iznesite svoje mišljenje ...!	<i>Individualna obrada</i>
--	----------------------------

Tema:	Duh vremena
Naslov zadatka:	Spomenari
Tekstna vrsta:	Sažetak
Broj riječi:	315–385
Objašnjenja uz situaciju:	Situacija: Sažetak nakon posjeta izložbe Ciljana publika: Suučenic, suučenice
Obrada sadržaja:	
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema vrsti teksta:	deskripcija, rekapitulacija
Ključna izjava/Ključne izjave/ Pojedinačne važne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Ljudi su oduvijek imali potrebu za prijateljstvom i ljubavlju, jedino su se promijenili mediji u kojima su to izražavali.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Opišite ...!	Đačka bilježnica posebnog oblika i opreme, daje se prijateljima da u nju upišu nešto za uspomenu; može se i nacrtati nešto; stariji spomenari su bili ozbiljniji; prije su pisani krasopisom i u tušu, a crteži rađeni i u olovci, olovci u boji, temperi i akvarelu; motivi crteža i slika su često bili cvijeće, pejzaži, srca, jedrilice, muški i ženski likovi, motivi iz crtanih filmova; spomenari su se kroz razdoblja razlikovali i u vanjskim koricama: kožni, plišani sa srebrenim kopčama, ukrašeni mesingom i rezbarijama, obične tvrde korice, plastika; prije su bili bogatije ukrašeni, današnji imaju lošu kvalitetu, tanak papir ...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Navedite ...!	Služili su za očuvanje uspomene, izražavanju ljubavi i prijateljstva; za razonodu; za ozbiljne ljubavne izjave; za pisanje lirskih pjesama; za dijeljenje savjeta roditelja i profesora djeci; za molitve i poruke za sreću; čuvanje nacionalnih osjećaja; za šalu, ovisno o vremenu spomenari su mijenjali teme...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Istražite ...!	<i>Individualna obrada, npr.:</i> Sličnosti: služe za očuvanje uspomene, izražavanje ljubavi i prijateljstva, za razonodu, za ozbiljne ljubavne izjave, poruke za sreću, za šalu; potreba za prijateljstvom i priznanjem od voljene osobe ili od prijatelja i kolega ... Razlike: spomenari su se pisali na papiru i bili intimnijeg karaktera; sadržaj je bio pristupan samo onome kome je spomenar pripadao i onome koji je pisao u njemu; na današnjim društvenim medijima sadržaji su dostupniji puno široj publici; spomenari su bili „postojaniji“ nego elektonički mediji; u spomenarima se uvijek poznavala osoba koja se upisivala u njega, u današnjim društvenim mrežama moguće je da nam pišu i osobe koje ne poznajemo ...